

Tiggarna och jag

När jag var liten var tiggare något man bara läste om i sagorna. Visst hände det att en och annan farbror stod utanför Systembolaget och bad om en peng, men det var något helt annat. Jag visste att tiggare var såna med trasiga kläder som man kunde se i teveprogram från främmande länder. Tandlösa munnar, tomma blickar och magra, framsträckta händer. Så såg inte farbröderna ut. De var bara fulla och luktade kiss. Ibland skrek de, men mamma sa att jag inte skulle vara rädd. Innerst inne, sa hon, är de egentligen de allra snällaste människor. Jag växte sedan upp i tron att Sverige var det bästa landet i världen, där ingen behövde gå hungrig och där varje människa hade ett värde.

Många år senare, i lågkonjunktrens 90-tal, blev jag själv så fattig att jag till slut inte visste någon råd. Jag var ensamstående med två barn att försörja på en halv a-kassa. Det gick inte ihop och som en sista utväg ansökte jag om socialbidrag. Efter granskning ansågs jag dock inte behörig. Jag hade gjort fel som betalt räkningarna. Nu fick jag skylla mig själv att pengarna inte räckte till mat. Jag visade upp de åttiotvå kronorna som skramlade i plånboken och frågade vad jag nu skulle ta mig till, men på det fanns inget svar. I ren förtvivlan bröt jag samman och grät, och först då, blidkad av mina tårar, gav socialsekreteraren med sig. Plötsligt fanns det visst några hundralappar att hämta. Full av skam och ännu hulkande tog jag emot de livsavgörande nålpengarna och tänkte: Aldrig mer! Aldrig mera soc, om jag så måste tigga på gatan eller råna en bank.

Sedan dess har vår stad översvämmats av hemlösa och utslagna, av människor som behöver psykiatrisk vård och hjälp för sina missbruk, av tandlösa, magra tiggare med tomma blickar. De ligger i portuppgångarna. De ber om en slant på tunnelbanan. De kurar vid varmluftsfläktarna och i garagehusen. Och hela tiden talas det om att man inte ska ge dem pengar. Det sägs att man bara bidrar till att försörja deras missbruk, men vem avgör det? Inte jag. En nödställd ber om hjälp. Det kunde lika gärna varit jag.

Därför ger jag pengar till tiggare och skäms. Jag skäms så jag rodnar. Inte över min gärning. Jag skäms över Sverige, över ett samhälle som inte längre tar hand om sina medborgare, som förlitar sig på de välbeställdas arrogans och utarmade, kämpande frivilligorganisationer. En gång i tiden var det här ett land att vara stolt över, men det var rätt länge sen. Folk dör ute i kylan, för att de inte rår över sina liv, och för att samhället egentligen inte bryr sig. Skammen är bottenlös.

© Tina Messing

Även publicerad i Stockholm City 15 November 2002